TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 101 — 1923 Lauantaina, syyskuun 1 p. — Sat. September 1 VII Vuosikerta - Vol. VII

Kansainvälisen työväenliikkeen yhtymiskysymys

Amsterdamin mmattiliitto on ilmottanut olevansa valmis muodostamaan liiton Venäjän ammattiunioiden kanssa.

Amsterdam. — Kansainvälinen Ammattiunioiden Liitto on asettanut seuraavat ehdot yhteisrintaman muodostamiselle liiton ja Venäjän ammattiunioiden välillä:

1. Kansainvälistä Ammattiunioiden Liittoa ja siihen liittyneitä järjestöjä vastaan suunnattujen vihamielisten toimintojen ja hyökkäysten tulee loppua heti ja ainaiseksi.

2. Venäjän työläisten täytyy, järjestyneiden työläisten tapaan muualla maailmassa, julistaa halunsa taistella taantumusta vastaan omassa massaan.

Nämä ehdot esitettiin Ammattiunioiden Liiton johtavan komitean kokouksessa täällä elokuun 3 ja 4 p. Seuraavat tunnetut taantumukselliset jäsenet olivat läsnä: L. Jouhaux, Ranska, Martens. Belgia, Leipert, Saksa; sihteerit Fimmen, Oudegeest, Sassenback, ja Brown sekä johtavan komitean jäsenet.

Yhteisrintamakysymystä käsitellään.

Johtava komitea käsitteli yhteisrintamakysymystä yleisvenäläiseltä ammattiunioneuvostolta ja Kuljetustyöläisten Kansainväliseltä Liitolta saapuneiden kirjeiden johdosta. Tässä kysymyksessä tehtiin seuraavat päätökset:

«Nykyisten olosuhteiden vallitessa, aikana jolloin taantumus yrittää antaa lopullisen iskunsa nujertaakseen ammattiunioiden voiman on ammattiunioiden yhtenäisyys järjetyneen työväenluokan kaikkein tärkein kysymys.

«Tämä yhtenäisyys on saatava Kansainväliseen Ammattiunioiden Liittoon liittyneiden kansallisten järjestöjen sisälle ja Ammattiunioiden Liiton itsensä sisälle, jos se haluaa tarkotusperänsä saavuttaa.

«Vahvistaa Amsterdamissa, Lontoossa ja Roomassa tekemänsa päätökset, toistaa Ammattiunioiden Liitto halunsa nähdä Venäjän ammattiuniot liittyneinä koko maailman järjestyneeseen työväenluokkaan.

«Ammattiunioiden yhtenäisyys voi olla todelliseksi hyödyksi ja jostain arvosta, kun saadaan luoduksi molemminpuoleisen kunnioituksen ja luottamuksen ilmapiiri.

«Tästä syystä on Kansainvälistä Ammattiunioiden Liittoa vastaan ja siihen liittyneitä järjestöjä vastaan suunnatuista vihamielisista toiminnoista ja höykkäyksistä tehtävä loppu.

«Kansainvälisen Ammattiunioiden Liiton johtava komitea lausuu uudelleen olevansa halukas ryhtymään neuvotteluihin Venäjän Ammattiunioiden Liiton kanssa niin pian, kuin ne hyväksyvät ehdot ja toimiyat sen mukaan.»

—o—

Ilmailijat lakkoutuneet Ranskassa

Pariisi. — Strasbourg-Praque ilmalinjan ilmailijat tekivät täällä uu denaikaisen lakon kieltäytyessään miehittämästä lentokoneita viime lauantaina. Syy ilmailijain lakkoutumiseen oli siinä, että yhtiön liikkeenjohtaja kieltäytyi antamasta tunnin levähdysaikaa eräälle ilmailijalle, joka palasi Praagista samalla hetkellä kuin hänen olisi aikataulun mukaan tullut palata samaan kaupunkiin seitsemän matkustajan kanssa.

Mies kieltäytyi lähtemästä matkalle levähtämättä ja kun liikkeenjohtaja yritti täyttää hänen paikkansa toisella miehellä kieltäytyi jokainen asemalla ollut ilmailija lähtemästä.

—o—

Kiina kutsunut konsulinsa takaisin Canadasta

Ottawa. — Kiinan hallitus kutsui konsulinsa takaisin Canadasta viime torstaina protestiksi Canadassa hyväksyttyä kiinalaisia koskevaa siirtolaislakia vastaan.

Työttömyys Britanniassa

Lontoo. — Virallisten tilastojen mukaan työttömäin lukumäärä Englannissa on viimeisen viikon ajalla lisääntynyt noin 11,000 henkilöllä. Tämä lisääntyminen siitä huolimatta, vaikka samalla aikaa on «kaadettu» tuhansia työläisiä Canadan työmarkkinoille.

—o—

Yhd. myönnetty öljykonsessioni Venäjällä

Rooma. — Yleis-Venäjän naftasyndikaatin edustaja M. Tscossovnik ilmottaa, että neuvostohallitus on myöntänyt yhdysvaltalaiselle syndikaatille öljykonsessionin Georgian piirissä Etelä-Venäjällä. Neuvotteluja käydään parhaillaan samanlaisen konsessionin myöntämisestä italialaisista ja belgialaisista muodostetulle ryhmälle., ilmottaa Tscossovink.

Tscossovhik sanoo Venäjän öljytuotannon elpyvän nopeasti ottaakseen uudelleen paikkansa maailman markkinoilla.

—o—

Rautatietyöläiset vaativat palkanlisää

Toronto. — Noin 12,000 Canadan Kansallisen rautatien palveluksessa olevaa kirjuria, rahdinkäsittelijää ja muuta asemilla työskentelevää työläistä vaatii 14 prosentin palkankorotusta, joka tulisi merkitsemään samaa kuin vuoden 1921 palkkataksan palauttamista. Canadian Brotherhood of Railway Employees järjestön presidentti A. R. Moshier on toisten järjestön valitseman palkkakomitean jäsenten kanssa täällä ja tulevat he laatimaan yhteisen vaatimuksen, johon tulee sisältymään kaikkien union paikalliosastojen vaatimukset canadalaisilla teillä, joista poikkeuksetta kaikki vaativat entisen palkkataksan käytäntöön ottamista.

Opettajat vaativat eläkerahan lisäämistä

Quebec. — Lähetystö, johon kuului viisi Quebecin katoolisten nais-Opettajain yhdistyksen edustajaa, kävi täällä pääministeri Taschereaun ja maakunnallisen sihteerin Athanase Davidin puheilla pyytämässä opettajille nykyään maksettavan eläkkeen korottamista.

Nykyään maksetaan opettajille eläkettä vähintäin $100 vuodessa. Lähetystö ehdotti $150 eläkerahan alimmaksi määräksi. Tämän ohella pyysivät he, että kaikille opettajille, jotka ovat opettaneet yli kahdenkymmenen vuoden, maksettaisiin $10 lisää jokaiselta vuodelta, jonka he palvelevat yli kahdenkymmenen vuoden.

—o—

I. W. W:läiset löytäneet .. armon

WALLA WALLA, Wash., — Ylisyyttäjä A. J. Gills julisti eilen, että ei ole rikos kuulua I.W.W. liittoon ja määräsi luovutettavaksi takaisin neljälle vangitulle liiton jäsenelle heiltä takavarikoidun kirjallisuuden, jäsenkortit ja muut paperit.

Apulaissheriffi Frank Begler vangitsi mainitut neljä miestä «highwayllä» Wallan Wallan ja Pascon välillä, kun miehet olivat jakamassa I.W.W. liiton lentolehtisiä.

—o—

Neuvosto-Venäjä ja Länsi-Europa

Kansainvälisen ulkomaisen liiton «Kädet irti Neuvosto-Venäjästä» sihteeri Konis on paraikaa tutustumassa Venäjän sisäisiin oloihin. Saamistaan vaikutteista on hän kertonut m. m. seuraavaa:

«Tulin Venäjälle omin silmin nähdäkseni kuinka jälleenrakennustyö on sujunut tänä lyhyenä sodan jälki-aikana. Olen täällä ollut vasta 12 vuorokautta, mutta olot täällä Venäjällä ovat paljon paremmat kuin luulin.

Intia on sorron ja villipetojen luvattu asunto

Tuhansia ihmisiä metsänpetojen saaliiksi.

Kalkutta. — Virallisten selostusten mukaan viime vuoden ajalla on Intian viidakoissa joutunut kaikkiaan 3,263 ihmistä joutunut villipetojen uhriksi. Yksistään tiikerit ovat surmanneet 1,603 ihmistä, leoparit 509, sudet 460 karhut 105, elefantit 55, hyenat 9, krokodiilit ja allikaattorit 255.

Samalla aikaa on käärmeenpuremasta saanut surmansa 20,000 ihmistä. Vuoden kuluessa on tapettu kaikkiaan 23,368 villipetoa, joista 1, 766 tiikeriä, 6,108 leopardia, 3,188 karhua ja 1,629 sutta. Myrkyllisiä käärmeitä on samalla aikaa saatu otetuksi hengiltä 5,837 kappaletta.

—o—

Kaivosyhtiö jakaa suuria voittoja

Kirkland Lake, Ont. — The Lake Shore kaivosyhtiö jakoi muutama päivä sitten 2 prosenttia voittoa osakkeilleen, joka nousi kaikkiaan 40,000 dollariin, tehden tänä vuonna osakkeille maksetun summan 120,000 dollariksi.

Lake Shore on tähän mennessä maksanut osakkailleen kaikkiaan 600,000 voittoa — ja tämä summa on saatu voittoina pienen myllyn käyttämisestä, joka on käsitellyt päivittäin vähemmän kuin 60 tonnia ooria. Tämän lisäksi on kaivoksen laajentamiseen käytetty niin paljon varoja, että mylly voidaan laajentaa niin suureksi, että se voi ennen tämän vuoden loppua käsitellä noin 300 tonnia ooria päivässä.

Punasen Ristin päämaja pysytetään Genevassa

Geneve. — Gustava Ador, entinen Sveitsin punasen ristin presidentti ja nykyinen kansanvälisen punasen ristin presidentti, otti vastaan sanomalehtimiehiä täällä maanantaina päivä sitten. Haastattelussa Ador sanoi sanomalehtimiehille, että järjestön «puolueettomuuden» säilyttämiseksi tulee sen pääkortteerin edeuueenkin jäädä Geneveen. Kaikki poliittiset vaikutukset järjestöön tulee edelleenkin hyljätä, kuten muka on tehty järjestön perustamisesta saakka, sanoi Ador.

Kaikkiaan 52 maata on tähän mennessä ilmottanut aikeensa olla edustettuna tulevassa punasen ristin kongressissa, johon ilmotetaan saapuvan kaikkiaan 613 edustajaa eri maista, niiden joukossa noin 40:nen eri hallituksen edustajaa.

19 henkilöä loukkaantunut junarikossa

Maple Lake, Minn. — Yhdeksäntoista henkilöä loukkaantui, joista yksi vaikeasti, kun Winnipegistä tulevan junan kolme pullmanvaunua ja yksi matkustajavaunu suistui kiskoilta ja kaatui ojaan Minneapolis, St. Paul & Sault Ste. Marie rautatiellä vähän matkan päässä täältä aikaseen keskiviikko-aamuna.

Baijerin eroamisesta puhutaan

Pariisi. — Le Journal lehti kertoo, että Baijeri aikoo julistaa itsensä eroon Saksasta syysk. 2 p. ranskalais-saksalaisen sodan Sedanin taistelun vuosipäivänä. Tieto on saapunut Crefeldistä ja siinä lisätään, että suuria separistisia mielenosotuksia ajotaan pantavaksi toimeen Nuremburgissa ja Munichissa syyskuun toisena päivänä.

Ranska keksii kiihkoisasti sotavälineitä

Marseille. — Ranskan ilmalaivaston virkailijat ovat tehneet juuri kokeiluja uudenmallisella metallisella lentokoneella, joka on varustettu kuudella kuularuiskulla ja kahdella pikakiväärillä. Koelennossa asetettiin koneen tasoille hiekkasäkkejä 66,000 paunaa ja muihinkin osiin sijotettiin raskaita painoja tarkotuksella päästä selville koneen kestävyydestä sen lentäessä täydellä vauhdilla.

Ilmahirviö on varustettu neljällä 250 hevosvoimaisella moottorilla. Sen polttoainevarastoon menee gasoliinia niin että kone voi lentää yhtä mittaa seitsemän tuntia 150 mailin nopeudella tunnissa.

—o—

Uusi osasto rintamaamme

Meille on lähetetty se ilahuttava tieto, että Conmee nimisellä paikakunnalla lähellä Kakabeka Fallsia, Ont., on perustettu uusi suomalainen sosialistiosasto, joka ensitehtäväkseen on järjestänyt iltamat Suomen vainottujen toverien avustamiseksi. Lausumme uuden toverijoukon tervetulleeksi yhteiseen rintamaamme. Kantakoon sikäläisten toverien työväenrientojen valonsoihtu kauas ja korkealle.

Noottien vaihto jatkuu Ruhrin aseman johdosta

Lontoo. — Belgian viimeisimmän nootin, joka on lähetetty vastaukseksi Englannin äskeiseen noottiin sotakorvauskysymyksen ja samalla Europan sisäisten selkkausten selvittämiseksi.

Nootissaan Belgia puhuu sangen ystävällisessä äänilajissa Englannille ja odotetaan sen näin ollen johtavan rakentaviin neuvotteluihin näiden maiden välillä, huolimatta siitä, että Englannin, ovat viime aikoina olleet ärtyisellä mielellä Belgiaa kohtaan. Itse asialliselta pohjaltaan Belgian nootti ei tosin eroa juuri ollenkaan Ranskan ottamasta kannasta, joskin nootissa ilmenee voimakkaana pyrkimyksenä saada aikaan jonkunlaista ratkaisua sotakorvausten perimiseen kiertyvissä selkkauksissa.

Pisin keskustelu Canadassa

Winnipeg. — Manitoban pääministeri Bracken keskusteli puhelimen avulla täällä viime torstaina Edmontonissa puhuvan Albertan hallituksen puhelinlaitoksen ministerin V. W. Smithin kanssa. Matka Winnipegistä Edmontoniin on 890 mailia. Canadassa ei koskaan ennen keskusteltu puhelimella niin

Markkinahintoja

Käteisostohinnat Winnipegissä seuraaville tuotteille:

Nisu:	
No: 1 Northern	$1.19 1/8
No: 2 Northern	1.14 1/8
No: 3 Northern	1.14 1/8
No: 4 Special ruosteinen	0.95 1/8
Kaurat:	
No: 2 C. W.,	0.46
No: 3 C. W.,	0.45 ½
No: 1 extra feed	0.45 ½
Ohra:	
No: 3 C. W.,	0.55 7/8
No: 4 C. W.,	0.43 3/8
Pellava:	
No: 1 N. W. C.,	2.05 3/4
No: 2 C. W.,	1.93 3/4
No: 3 C. W.,	1.65 3/4
Ruis:	
No: 2 C. W.,	0.65 1/8

Kysymys Ruhrin teollisuussodan lopettamisesta

Berlin. — Saksan työläiset samoin kuin yleensä Ruhrin alueen väestö on valmis luopumaan passiivisesta vastarinnasta niin pian kuin Ranska on suostunut seuraaviin ehtoihin:

Palauttamaan Ruhrin alueelta karkotetut.

Laskemaan miehityksen aikana vangitut vapaaksi.

Takaamaan Ruhrin alueen väestön turvallisuuden ja toimeentulon.

Tällainen tiedonanto on annettu Yhdistyneen sosialistipuolueen tiedonantotoimiston taholta. Selostuksessa huomautetaan, että tämä ei merkitse laisinkaan Saksan nöyrtymistä, vaan sillä keinon haluaa Saksa ainoastaan osostaa koko maailmalle, että se on valmis tekemään kaikkensa tuhoisan teollisuussodan lopettamiseksi Ruhrin alueella.

Murhayritys tehty Fosteria vastaan

Chicago, Ill. — Ammattiunioiden Kasvatusliiton sihteeri William Z. Fosteria kohti ampui kolme asetettua miestä kaksitoista laukausta juuri kun hän oli noussut puhumaan 3,000 puhutyöläisen kokouksessa täällä. Yhtään laukauksista ei kuitenkaan osunut tarkotettuun mieheen ja miehet pakenivat paloportaita alas rakennuksesta nähtyään, että heidän murhayrityksensä epäonnistui.

Foster tyynnytti kuulijakuntansa pian sanomalla, «ettei ole mitään syytä huolestumiseen», ja jatkoi puhettaan, jossa hän käsitteli seitsemän jäsenen erottamista puku työläisten uniosta siksi, että he olivat uniossa ajaneet yhden suuren union aatteita.

Miesten ilmotetaan ampuneen Fosteria kohti noin 30 jalan päästä kuitenkaan osaamatta häneen.

Foster ilmotti ettei hän tuntenut ketään murhayrityksen tekijöistä.

Kaksi saanut surmansa junien yhteentörmäyksessä —

Cobalt. — Kaksi junamiestä sai surmansa ja kolmas loukkaantui niin vaikeasti, että hänen elon jäämisestään on vähän toivoa ja useita muita junamiehiä loukkaantui lievemmän junien yhteentörmäyksessä,joka tapahtui eräässä kivileikkauksessa maili 158 T. N. O. rautatiellä viime tiistaina. Ainoastaan yksi kahden junan junamiehistä pelastui loukkaantumiselta.

Surmansa saaneet miehet ovat jarrumiehiä nimeltään Fowkey ja Kirkwood.

—o—

Uusi kaapeli Atlannin ylitse

New York. — Commercial kaapeliyhtiö on alkanut laskea uutta kaapelilinjaa yli Atlannin, joka luvultaan tulee olemaan jo kahdeksastoista. Tämä uusi kaapelilinja tulee olemaan noin 4,500 mailia pitkä ja tulee se kulkemaan Nova Scotian ja Azores saarten kautta Harveen, Ranskassa.

Uusi ilmahirviö valmistunut Englannissa

Lontoo. — Uutta vesitasoa, josta voidaan ampua kolmeneljännesosa tonnia painava torpeedo hirvittävällä nopeudella, kokeiltiin täällä hyvällä menestyksellä viime maanantaina. Tämä uusi hirviö on rakennettu amiraaliston määräyksien mukaan. Kone voi kulkea laivaa kohden 140 mailin nopeudella tunnissa ja säilyttää 109 mailin nopeuden lentäessään ilmassa.

Europassa riehuu Amerikan kuume

Washington. — Kongressimies James Answell, joka juuri on palannut työsihteeri Davisin kanssa Europasta, jossa he ovat olleet tutkimassa siirtolaisoloja, on selittänyt, että noin puolet europalaisista ovat halukkaat matkustamaan Amerikaan. Varsinkin maalaisväestö olisi yleensä halukas lähtemään Yhdysvaltoihin, jos siihen vaan olisi tilaisuutta.

—o—

Syöpätaudin uhrien luku kolminkertaistunut

Lontoo. — Syöpätaudin uhrien luku on kolminkertaistunut Suur-Britaniassa kahden viimeisen sukupolven aikana, vaikka tuberkuloosiin ja muihin tauteihin kuolleiden luku on samalla ajalla huomattavasti vähentynyt, sanotaan juuri julaistussa terveysministeristön raportissa. Komitea, joka äskettäin nimitettiin tutkimaan syytä taudin levenemiseen, tunnustaa olevansa täydelleen tietämätön taudin syistä ja keinoista joilla taudin parantaminen olisi mahdollista, mutta kieltää kuitenkin puoskarien lääkkeiden käyttämisen taudin parantamisessa.

Quebecin asbestostuotanto

Quebec, Que. — Quebecin maakunnassa tuotetaan suurin osa maailman asbestos- (kuitukivi) varastosta. Tähän mennessä on tässä maakunnassa tuotettu kaikkiaan 100,741,932 dollarin arvosta. Vuoden 1922 asbestostuotannon arvo nousi kaikkiaan 6,053,000 dollariin eli vähempään kuin puoleen vuoden 1920 tuotannon arvosta, joka oli 14,749,000. Tämä alennus johtuu kuitenkin pääasiassa tuotteen hinnan alenemisesta eikä tuotannon vähentymisestä, sillä ensimainittuna vuonna tuotettiin melkein yhtä suuri tonnimäärä kuin v. 1920. Vuoden 1920 tuotanto oli 179,891 tonnia ja v. 1922 160, 339 tonnia.

—o—

Kiinalaiset vanginneet 100 henkilöä

Shanghai, Kiina. — Kaifengista, Honan maakunnasta saapuneissa tiedoissa kerrotaan kiinalaisten rosvojoukkojen hyökänneen Menghsien kauppalaan maakunnan läntisessä osassa viime maanantaina. Rosvojen kerrotaan ryöstäneen kaikki kauppalan kaupat ja varakkaammat talot ja ottaneen vangikseen sata henkilöä, joiden joukossa kerrotaan olevan koulun opettajia, lapsia ja kauppalan tuomarin.

—o—

Amerikakin himoitsee Wrangel-saarta

Moskova. — Neuvostohallituksen virallisessa äänenkannattajassa kerrotaan, että niin hyvin Englanti kuin Yhdysvallatkin pyrkivät saamaan käsiinsä viime aikoina erikoisemman huomion esineeksi joutuneen Wrangel saaren. Kirjotuksessa samalla mainitaan, että Englannin hallitus ei ole vielä tähän mennessä lähettänyt vastaustaan Tchitcherinin noottiin, jossa lausuttiin protesti sen johdosta kun eräs seurue on nostanut Englannin lipun saarella tarkotuksella julistaa saari Englannin alusmaaksi. Kirjotuksessa viitataan siihen, että Venäjä on jo aikaisemmin julistanut saaren omakseen Venäjän hallituksen alaisena tapahtuneen saaren löydön perusteella.

—o—

Vera Cruzin yleislakko loppunut Mexikossa

Mexico City. — Rautieyhteys Vera Cruzin ja muiden tasavallan kaupunkien välillä on taas palaunut ennalleen, kun rautietyöläiset ovat palanneet työhön oltuaan lakossa viisi päivää. Muutama päiäv sitten uhannut yleislakko, mikä uhkasi halvaannuttaa koko maan rautatiet ja teollisuuslaitokset, on mahdollisesti ainakin toistaiseksi välitetty.

Jaapanilaiset ottamassa selvää Venäjän oloista

Moskova. — Neljäkymmentä viisi jaapanilaista liikemiestä käsittävä lähetystä on saapunut Moskovaan tutkimaan Venäjän kauppamahdollisuuksia ja samalla ottamaan osaa täällä pidettävään maanviljelysnäyttelyyn. Lähetystön johtomiehenä toimii Tokion kauppakamarin puheenjohtaja.

I. W. W. ei ole saanut lainsuojaa Californiassa

Sacramento, Calif., 23 p. elok. — Valtion ylioikeuden tuomari C. O. Busick myönsi tänään ylisyyttäjän anomuksesta estetuomion, joka kieltää I.W.W. liiton toiminnan valtiossa. Päätös on jonkun verran omituinen siihen nähden, että estetuomio sanotaan tilapäiseksi, joskin se «samalla on pysyväinen ja voimassa kaikkialla Californiassa».

Estetuomion sanojen mukaan vastaajat «ovat kielletyt vahingoittamasta omaisuutta kriminaali-syndikalismin ja sabotagen välikeinoilla, kuten on tarkemmin määritetynä valtion syndikalistilaissa»

I.W.W. liiton lakimies Austin H. Lewis ei lähtenyt selittämään mikä toimenpide tässä oikeustaistelussa, mutta hän viittasi kuitenkin, että päätöksestä vedotaan ylempään oikeuteen.

Valtion lakimiehet perustelivat injunktsionihakemustaan sillä selityksellä, että valtion ylioikeus on selittänyt I.W.W. liiton laittomaksi järjestöksi. On siis turhaa käydä pitkiä oikeustaisteluja syndikalistilain nojalla ja uudelleen ja uudelleen «todistaa sitä, mikä jo ennemmin on todistettu', nimittäin että I.W.W. liitto on «laiton» järjestö ja siis sen jäsenet ovat automaattisesti «lainrikkojia«.

Näin ollen I.W.W:läisten hartaat pyrkimykset saada järjestölleen lainturva Californiassa ovat ainakin toistaiseksi rauenneet tyhjiin.

—o—

Canadan kultatuotanto suuremmoinen

Ottawa. — Canadan hallituksen tilastotoimiston antamien numeroiden mukaan, Canadan kaivosteollisuus on viime aikoina jokseenkin täydellisesti noussut siitä lamaannustilasta, mihin se muutamien viimeisten vuosien aikana joutui. Tämän vuoden ensimäisen kuuden kuukauden ajalla nousi kaivostuotteiden arvo yhteensä 87,152,248 dollariin, kun sitä vastoin samalla aikaa viime vuonna nousi tuotanto 60,361,000 dollariin.

Kultatuotannon ilmotetaan nykyään olevan voimaperäisellä pohjalla. Tämän vuoden ensimäisen kuuden kuukauden ajalla tuotettiin kultaa kaikkiaan 10,964,382 dollarin arvosta. Samalla aikaa on hopeatuotanto jonkun verran pienentynyt. Sitä tuotettiin tämän vuoden ensimäisellä puoliskolla likimaille kuuden miljoonan dollarin arvosta.

—o—

Kiväärit paukkuneet Dublinissa

Dublin, Irlanti. — Dublinissa on tapahtunut kiivasta kuularuisku- ja kiväärin ammuntaa, jonka alkuperästä ei ole vielä päästy selville. Ammunta tapahtui aikaisin aamulla ja on se nähtävästi yhteydessä paraikaa käynnissä olevien parlamenttivaalien kanssa.

Kulkutaudit vitsauksena Indiassa

Kalkutta. — Kalkuttassa riehuu paraikaa rutto, joka on jo iskenyt kyntensä noin neljäänkymmeneen prosenttiin kaupungin väestöstä. Lääkärit syyttävät eräänlaisia tiikerisääskiä ruton leviämisestä. Tauti ilmenee siten, että potilaan jäsenet kangistuvat ja sairas menee hyvin keikoksi ja tuntee kovaa tuskaa lihaksissaan. Kuume kestää tavallisesti neljä tai viisi päivää.

VAPAUS
Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja. Ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

VAPAUS
(Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää jokaiselta muistovärsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kolmekertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; haluttaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 8.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

— Maanantaina olevan laillisen juhlapäivän takia jää lehtemme tiistain numero ilmestymättä.

Kultaa

«Canadan mineraalirikkaudet tarjoavat oivallisia tilaisuuksia huolellisesti sijoitetuille ja asianmukaisesti käytetyille pääomille.

«Laaja kehittämätön pohjoinen uhkuu kulta-, hopea-, nikkeli-, rauta- ja muista mineraalilähteistä ja kapitelisteja, insinöörejä ja kaivosyrittäjiä rohkaistaan kaikella tavalla näiden mineraalien kehittämisessä.

«Ontarion kaivoslakien sanotaan olevan kohtuullisimmat ja vapaammat mitä on koko mantereella. Kaivosten verottaminen perustuu voittoon.

«Työrettelöitä on vähän.

«Pohjois-Ontarion kaivosvoitot puhuvat itse puolestaan.»

Tällä tavalla kirjotetaan Canadan suurkapitalistien äänenkannattajassa The Financial Postissa. Lehden monipuoliset selostukset Ontarion kulta- ja hopearikkauksista ovat kuin satukirjaa, jonka jokaiselta lehdeltä loistaa äärettömiä kultakenttiä ja hopeavyöhykkeitä. Kaivosyhtiöiden voitot nousevat vuosi vuodelta yhä suuremmiksi. Tänä vuonna odotetaan taas uusia saavutuksia. Cobaltin, Porcupinen ja Timminsin kaivosten sanotaan sisältävän vielä aavistamattomia mineraalirikkauksia. Vasta perin lyhyellä ajalla ovat ne tuottaneet puhdasta voittoa osakkailleen lähes puolitoistasataa miljoonaa dollaria. Yhdestä ainoasta Hollinger-kaivannosta ovat kapitalistit jo kääriineet puhdasta voittoa kaksikymmentä miljoonaa dollaria, samalla kun kaivantoon kuuluvat koskemattomat alueet lupaavat entistä rikkaampia kultalähteitä.

Tämän häikäisevän kultavirran paisumista selostavat kapitalistilehdet siis riistäjille tiedonannolla, että «työrettelöitä on vähän». Pohjois-Ontarion kaivosvoittojen nousu on ollut häikäisevä kuin meteorin lento. Kapitalistit, niin kotimaiset kuin ulkomaalaisetkin, ovat saaneet mielinmäärin tyydyttää sammumatonta kullan ja voiton janoaan sillä perusteella, kun heidän käytettävänään on ollut kylliksi järjestymätöntä ja häikäilemättömänpäänkin mielivaltaan alistuvaa työvoimaa. Ontarion kaivosaukot kätkevät itsessään traagillisen näytelmän ihmisvoimien ruhjomisesta sydämettömien kaivosyhtiöiden voiton alttarille. Kapitalistien kassaholveihin kerääntynyt kulta tihkuu mittaamattomat määrät orjuuttujen raatajajoukkojen kärsimyksiä ja verta.

Kapitalistien päämääränä on tämän olotilan edelleen jatkaminen. Ja aivan totta, porakoneet laulavat vanhaa lauluansa riistäjäin hyväksi. Raatajajoukkojen hiki vuotaa edelleen melkein esteettömästi maan uumenien multaan. Riistäjäimme tanssii kultaisen vasikan ympärillä.

Mutta sieltä täältä kaivosalueilta kaikuu jo päättäväisiä kehotuksia kaivosmiehen korville. Mainarien on herättävä ja lakattava olemasta sydämettömän kaivosmagnaattien tahdottomia orjia. Järjestymisen aika on tullut. Kapitalistien täyttymättömien kullan janoon on vastattava rikkauksien ainoain luojain, työläisten joukkovoimalla. Tämän liikkeen lähimpänä lipunkantajana esiintyy tällä kertaa Porcupinen mainarien järjestö, jonka kaivostyöläiset ovat itse perustaneet itsensä ja osatovereittensa etujen ajamiseksi.

Canadan unioille enemmän itsenäisyyttä

Yksi tärkeimpiä kysymyksiä mitä tulee esille Vancouverissa kokoontuvassa Canadan ammattiunioiden liiton konventionissa, on kysymys suuremman itsenäisyyden saamisesta yhdysvaltalaisiin emäjärjestöihin kuuluville Canadan unioille. Usealla taholla on viime aikoina tultu huomaamaan, että canadalaiset järjestöt ovat liian autonomiattomasti sidotut Amerikan Työväenliittoon. Niiden omaperäinen toiminta on useasakin suhteessa aivan henkeä ahdistavasti rajotettu. Pääjärjestöjen kiinteä isännyys tukahduttaa unioiden alotekykyä, on esteenä niiden jokapäiväisessä käytännöllisissä toiminnoissa ja tapauksessa tekee union suurilukuisesta jäsenistöstä tahdottoman välikappaleen pääjärjestöjen virkakoneistojen käsissä.

Ja kuitenkin jokaisen maan niin taloudellisen kuin valtiollisenkin työväenliikkeen kasvamisen ja voimistumisen yhtenä tärkeänä ehtona täytyy olla, että itse union jäsenistö saa tuntea oman voimansa vaatimukset ja ilmaisut liikkeessään. Unionistisen liikkeen täytyy rakentua itse sen jäsenistön elimelliselle toiminnalle. Tämä on sitäkin tärkeämpää tilanteissa, joissa unioiden jäsenistö joutuu käytännöllisen taisteluun työnantajien kanssa.

Canadan ammattiunioiden liittokin on alunpitäen saanut toimintaoikeutensa juuri siitä välttämättömyydestä, että unionistisen liikkeen edistymisen täytyy liittyä omaperäisyyttä. Canada ja Yhdysvallat ovat maantieteellisesti yhtenäisyydestään huolimatta siksi erillisiä maita, että tämä erilaisuus jo yksistään edellyttää laajaa itsenäisyyttä Amerikan Työväenliittoon kuuluville unioille Canadassa.

Merkit nykyään viittaavat siihen, että Canadan unioille on ryhdyttävä vaatimaan suurempaa itsenäisyyttä yksistään edistymisellisille unionisteille välttämättömistä taktillisista syistä. Sikäli kun unionistinen liike vasemmistolaistuu Canadassa, tulee radikaalisuus kohtaamaan tehoisinta vastarintaa juuri Yhdysvaltain puolelta emäjärjestöjen vanhoillisista virastoista. Canadan vanhoilliset unionistit eivät olisi voineet äskeisessä Nova Scotian lakkotaistelussa antaa radikaaleille sitä iskua mikä annettiin rajan toiselta puolen. Ja tämä isku oli mahdollinen vain sen kautta, että Canadan uniot ovat liian mekaanisesti yhdysvaltalaisten järjestön osia.

Suuremman itsenäisyyden hankkiminen tämän maan unioille ei silti merkitse meidän luokkaseiteitemme hoitymistä yhdysvaltalaisten unioiden kanssa. Se vain tarkottaa näiden suhteiden järjestämistä luonnolliselle pohjalle.

Rauhan puhetta mutta sodan työtä.

Amerikan ja koko maailman sanomalehdistö on Yhdysvaltain presidentin Hardingin kuolemasta aivan näihin päiviin saakka kilvan kantanut ylistystään presidenttivainajalle. Kiitostulva häntä kohti on ollut rajaton. Hänen sanotaan olleen hyvän ihmisenä, hyvän yksityisessä elämässä, hyvän julkisuudessa ja jaloatteisen ennen kaikkea valtiomiehenä.

Näinä päivinä ovat sanomalehdet laskeneet julkisuuteen erään kirjeen, jonka Harding oli kirjottanut vähää ennen kuolemaansa, eli kesäkuun 15 päivänä, jossa kirjeessä kehotettiin sanomalehtien toimittajia käyttämään vaikutusvaltaansa sotien lopettamiseksi. Tätä kirjettä voisi siis pitää presidenttivainajan julkisen sanan testamenttina.

Jos Harding oli hyvä ja jos hän ajoi jaloja päämääriä, niin mitenkä tulevat sanomalehdet hänen viimeistä toivomustaan käyttämään. Ohjaavatko ne vaikutusvaltansa väkevän virran ihmiskunnan syvimmän kaipuun, rauhanasian edistämiseksi.

Niin, rauhapa tietenkin, mutta vasta entistä voimakkaimpien varustelujen kautta. Ensin entistä enemmän tankkejä, entistä enemmän ilmahirviöitä, entistä tehoisimpia myrkkykaasuja ja kaikin päin entistä tehoisimpia taisteluvälineitä. Rauha on tietysti hyvä asia, mutta ennen sitä on sanomalehdistön muokattava mielialaa suotuisaksi milloin hyvänsä tapahtuvalle sotaväen kutsunnalle «maan ja oikeuden» puolesta. Ennen sitä armoton valmistus vain käyntiin kaikkia niitä vastaan, jotka haluavat rauhanasiasta totta tehtävän. Vielä toistaiseksi leyhyteltäköön rauhanpalmuja vain juhlahetkinä, mutta jokapäiväisessä elämässä totuteltakoon kättä sodan säilään.

Niin käy Hardingin rauhansanoman kanssa ja niin kävi presidenttivainajan rauhanaatteille hänen persoonallisessa elämässään. Porvarien rauhanpuheiden keralla hiipii aina sodan peikko vihaa lietsovana ja raivoisana.

Siirtolaiskurjuus Ellis Islandilla

Englantilaiset sanomalehdet ovat viime aikoina kirjoitelleet Ellis Islandilla vallitsevista kurjista olosuhteista. Amerikan hallitus ei näytä käsittävän Ellis Islandin merkitystä siirtolaisille. Mainittu siirtolaisten vastaanottopaikka on aina tulvillaan väkeä. Monin kymmenin eri kansallisuuksiin kuuluvat siirtolaiset sullotaan samaan huoneeseen saaden viettää yönsä yhdessä. Kerrotaan, että samassa huoneessa saattaa joskus olla yötään viettämässä 10 eri kansallisuuksiin kuuluvaa naista. Englantilaiset ovat tämän epäkohdan johdosta nostaneet suuren melun ja vaativat Amerikan hallitusta ryhtymään toimenpiteisiin epäkohtien korjaamiseksi. New Yorkissa ilmestyvä «Times» valittaa, että Yhdysvaltain hallituksen ja höyrylaivalinjain välillä ei olemassa mitään yhteistoimintaa ja että Ellis Islandin palveluskunta on liian pieni, lukumäärältään sama kuin vuonna 1914. Muutamat «korkea-arvoiset» henkilöt ovat äärimmilleen hämmästyneet ja suuttuneet tämän Yhdysvaltain siirtolaisasemain oloista ja kohtelusta, muun muassa selittäen ei missään tavanneensa niin suurta likaisuutta kuin Ellis Islandilla. Muudan englantilainen käsityöläinen, joka oli myynyt maatilansa Englannissa ja matkustanut Amerikkaan varustettuna täydellisillä papereilla, pidätettiin Ellis Islandilla ja pidettiin siellä kuusi viikkoa. Hänellä oli mukanaan vaimonsa ja lapsensa. Noiden kuuden viikon aikana oli häneltä m. m. otettu verikokeita niin monta kertaa, että entisestä voimakkaasta miehestä tuli vähitellen fyysillisesti rappiolla oleva henkilö. Viimein lähetettiin hänet perheineen takaisin Englantiin ja hänen papereihinsa merkittiin selitykseksi: «Voi tulla yhteiskunnan rasitukseksi». Heitä oli kohdeltu Ellis Islandilla kaiken aikaa ikäänkuin olisivat olleet rikollisia ja kotimaahansa Englantiin palasivat he Amerikan leppymättöminä vihaajina.

Muutamat amerikalaiset lehdet kirjoittavat näiden englantilaisten mielenpurkausten johdosta ja vaativat toimeenpantavaksi tutkimuksen Ellis Islandin oloihin, joka luonnollisesti onkin mitä huutavimman tarpeen vaatima.

Lehtemme tilaajamäärää kohottamaan

Kesän aikana laskee jokaisen sanomalehden tilaajamäärä jokaisena vuotena. Siten kävi Vapaudelle tänä kesänä, tämän edellisenä kesänä ja sitäkin edellisenä kesänä. Tämän kesän lasku kuitenkin oli vaan pieni ja on se hyvin lähelle kokonaan jo saatu takasin. Tämä taaksepäin meno on nyt saatava nopeasti takasin ja vielä siitäkin mentävä eteenpäin. Nyt on työaika parempi kuin oli viime vuotena. Tämä kaikki täytyy edellyttää sitä, että lehden tilaajamäärä nousee.

Kuten muistamme, asetti järjestömme edustajakokous vissinlaisen tilaajamäärän kohottamisen lehtemme laajentamisen ehdoksi. Viime kevännä emme ehtineet tätä ehtoa täyttämään. Siksi on nyt koettava ensi edustajakokoukseen mennessä uudelleen. Seuraavassa on numeroilla merkittynä kuinka monta tilausta itse kultakin paikkakunnalta on hankittava ja heti kun se on saatuna täyteen voidaan laajennus toimittaa:

Soo	12
Cobalt	10
Connaught Station	4
Kirkland Lake	4
Larder Lake	4
Windsor	5
Schumacher	4
Porcupine	4
South Porcupine	10
Timmins	15
Niagara Falls	4
Finland	4
Levack	5
Nipigon	7
Bruce Mines	4
Fort William	15
Intola	5
Kaministikvia	5
Kivikoski	5
Nolalu	10
Quibell	4
Sioux Lookout	4
Port Arthur	20
Wolff Siding	4
Kakabeka Falls	4
Burritt	4
Espanola Sta.	4
Nairn Center	4
Victoria Mines	4
Whitefish	5
Worthington	7
Copper Cliff	10
Creighton Mine	5
Garson Mine	4
Quartz	4
Sudbury	10
Toronto	25
Benalto	4
Bingley	4
Blairmore	4
Canmore	4
Eckville	4
Sylvan Lake	4
Trochu	4
Carlin	4
Lund	5
Nanaimo	5
Ladysmith	5
Port Moody	4
Salmon Arm	4
Sointula	5
Webster Corners	5
Vancouver	5
Rorketon	4
Birscay	4
Dunblane	4
Macrorie	4
Sawyer	4
Shaunovan	4

Ylläolevan lisäksi saamme tietystikin monilta pienemiltä paikkakunnilta, jotka eivät ole tässä mainittuna, joukon lisätilauksia, niin että tarpeellinen ehdontäyttävä määrä tulee lyhyessä ajassa täyteen. Kuka edellämainituista paikkakunnista ehtii ensinnä osuutensa täyttämään on vaikea sanoa. Pahite on tilaajamäärä viime kesän ajalla alentunut Torontossa ja kun torontolaiset nyt alkavat kesäisiltä «herrastelureisuiltaan» koteutumaan, niin eiköpähän sikäläiset asiamiehet ole heitä valmiit ottamaan heti ahvettuneina vastaan ja panemaan heidät Vapauden tilaajien joukkoon. Seuraavina sellaisina paikkakuntina, joilta tämä levitysosasto odottaa hyviä tuloksia, ovat Port Arthur, Fort William, Cobalt, So. Porcupine, Copper Cliff, Sudbury, Timmins, ym. Etenkin Copper Cliff on taaskin mielenkiintoinen sillä siellähän on O.B.U:n hartaiden yrityksien tuloksena saatu työväenliike mahdollisimman ahtaalle, haali revitty alas ja omaisuus sangen hämärille teille. Jos tässä pesässä vielä kerran saadaan Vapauden tilaajamäärä nousemaan, niin on se vain osotuksena siitä että Copper Cliffissakin on rehellisiä työläisiä, jotka eivät usko juippien Industrialistiin kyhäämiä ruokottomia valheita.

Nyt kun olemme päässeet kesän kuumuudesta niin jokaisella paikkakunnalla ryhdyttäköön tarmokkaasti levitystoimintaan. Tässä osastossa tullaan nyt jatkuvasti seuraamaan miten milläkin paikkakunnalla on tilausten hankintatoimessa edistytty. Ensi kerralla jo luultavasti useat edellämainituista paikkakunnista ovat rennosti osuutensa täyttäneet.

Toveritervehdyksin.
Vapaus.

Puolueasioita

Canadan Työläispuolueen Suomalaisen järjestön keskusviraston tiedonantoja.

Kaikille niille osastoille, jotka ovat alkaneet kuukausittain maksamaan ravinnonhankkimista Venäjän orvoille, alkaa tuo maksu elokuun alusta, joten jokainen osasto varoja lähettäissään ottaa huomioon heille kuuluvan kuukautisen veron laskien elokuun alusta.

Osastot jotka ovat alkaneet keräyslistoilla keräämään varoja Suomen Työväenpuolueelle, on heillä oikeus itse valmistaa sanottua tarkoitusta varten listat, vahvistaen ne osastojen virkailijoiden nimillä. Toimeenpaneva komitea ei ajan lyhyyden tähden voinut teettää sanottua tarkoitusta varten keräyslistoja.

Protestikokouksien toimeenpanemista älköön yksikään osasto unhoittako. Niiden lisätietojen perusteella joita eri Suomen lehtien mukaan olemme saaneet on Suomen ohranalla yhdessä Suomen ulko- ja sisäministerin suosiollisella avulla aikomus tuhattaa kokonaan Suomen vallankumouksellinen työväenliike, joten kaikilla keinoilla täällä olevat suomalaiset heitä Suomen paljon kärsineitä työläisiä avustakaamme voidakseen mitä pikemmin uudelleen nousta niin suurilukuisina kuin suinkin on mahdollista kokoontukaamme jokaisessa kolkassa käutta Canadan syyskuun toisena päivänä tahi jonakin muuna sopivana päivänä, ne joille ei sovi tuo tarkotukseen määrätty päivä, ja jokaisessa kokouksessa tehtäköön selvää näistä Suomen työväenluokkaa vastaan tehdyistä vainoista, ja julaiskaa jokaisen paikkakunnan englanninkielisessä lehdessä kokouksenne meno, että heille englannin kieltä puhuville edes osittain saadaan selville Suomen hallituksen lurjusmaiset toimenpiteet, aikeissaan tukahuttaa maansa työväestön taloudellinen ja valtiollinen työväenliike, sekä samassa tilaisuudessa kerätkää varoja niin paljon kun on mahdollista.

Osastot jotka olette keskusvirastoon jättäneet kyselyjä Suomesta ne nyt jonkun verran enemmän kun tavallista viipyvät, Suomessa sattuneen puolueen vainon johdosta. Mutta t. p. komiea huolehtii että heti kun tilanne selviää, niin tulemme hankkimaan tarvittavat tiedot, ne toverit jotka ovat yhtyneet ja edelleen yhtyvät osastoihin ne pidettäköön niillä ehdonalaisilla korteilla jäsenyydessä siksi kun saadaan asian mukaiset selostukset. Edelleen voitte lähettää keskusvirastoon tutkimuksenne tulokset, huolimatta vaikka tie tällä kertaa on tukossa.

Toverillisesti
Can. Työläispuol. Suom. Järjestön
Toimeenp. kom. puolesta
Jussi Latva,
v. t. sihteeri.

Timminsin uutisia

Kokousasioita. Luettiin Toverittaren levitysosastolta saapunut kirje ja päätettiin ryhtyä ottamaan osaa syyskuun ajalla Toverittaren levitysryntäyksessä sekä velvotettiin naisjaosto olemaan kiinteästi levitystyössä mukana yhdessä paikallisten sanomalehtiasiamiesten kanssa, koska ilmeni, että paikkakunnalla on vielä suuri joukko naisia, joille ei tule Toveritarta. Koettakaapas nyt kunnostautua, että saisimme syyskuun lopussa sanoa, että ei löydy yhtään suomalaista naista ainakaan Timminsissä, jolle ei tulisi oma lehti.

Kaupungin keskuskomitea ilmotti, että paikkakunnalla oleva virolainen osasto tulee lopettamaan toimintansa jäsenien vähyyden tähden ja nekin työolojen tähden niin hajallaan asuvia, että eivät voi pitää edes kokouksia. Annettiin huomautus että heidän on ilmoitettava järjestön päävirastoon toiminnan lopettamisesta, sekä luovuttaa varat jos niitä on asianomaiseen paikkaan. Sen 300 dollarin lainan suhteen, jonka s. osasto myönsi äsken ilmestymään alkaneelle Porcupine Miners Union lehdelle The Labor Newsille, ilmoitettiin, että The Labor News ei tule sitä vastaanottamaan ainakaan vielä, mutta sen sijaan pyysi s. osastoa puolestaan avustamaan iltamien kautta, josta tulot luovutettaisiin The Labor Newsille. Päätettiin osaston kassasta luovuttaa 50 dollaria suoranaista avustusta ilmestymään alkaneelle lehdelle.

Uusia jäseniä hyväksyttiin Oskar Jämsä ja J. Mikkola. Mikkola otettiin heti toimintaan mukaan ja valittiin The Labor Newin asiamieheksi myymään lehteä myöskin englanninkielisille, koska heidän sanomalehtiasiamies koneistonsa ei ole ainakaan liian hyvä ja toveri Mikkola kykenee sen tehtävän täyttämään, hänellä ei ole kielelliset vaikeudet esteenä, kuten on laita niiden kanssa, jotka ovat jo täysi-ikäisinä Suomesta tulleet.

Sudburyn O. B. U. sihteeri oli lähettänyt Kustaa Tynin todistuksen, joka oli Suomesta hankittu ja Suomen sosialistisen puoluehallinnon leimalla varustettu South Porcupinen osastolle, mutta koska Kustaa Tyni oli vähän ennemmin muuttanut Timminsiin, niin South Porcupinesta oli todistus lähetetty tänne Timminsin osastolle joka luettiin. Tämä valkea ritari on saanut jo lähes vuoden ajan nauttia järjestyneiden työläisten luottamusta kaikkialla missä hän on kulkenut ja nyt viimeksi jo yhden viikon ajan myöskin Timminsissä. Mutta tästä alkaen me tulemme antamaan hänelle ansion mukaisen kohtelun.

Sunnuntaikoulu toimikunta ilmoitti, että on mahdotonta saada lapsia vielä koolle niin paljon, että voisi saada lapsiarmeijan liikkeelle Vapaus-lehteä levittämään nyt käynnissä olevana levityskautena, joten siitä toimesta täydyttiin luopua.

Svante Uusitalo, jota on syytetty ja nimitetty myöskin lahtariksi sekä myöskin on alettu arvostella, että osaston johtokunnassa myöskin on Timminsissa lahtareita ja nämä jutut ovat jo levinneet koko laajalle Canadassa ilman, että kukaan asioista tietävä olisi kiinnittänyt sen suurempaa huomiota tällaisille syytöksille. Mutta nyt Svante Uusitalo vaati, että niistä aiheettomista syytöksistä on jo tehtävä loppu tahi sitte todistettava syytökset. Luettiin hänelle tulleet todistukset, jotka ovat olleet säilytettynä osaston arkistossa ja tehty Kauhajoella syyskuun 9 päivä, sekä Helsingissä Suomen sosialistisen puoluehallinnon konttorista lausunto annettu Kauhajoen työväen yhdistyksen lausunnon kanssa yhtä pitävä, saman syyskuun 17 p. 1921. Jokainen, joka häntä on syyttänyt lahtariksi on tehnyt sen asioista todellisuudessa mitään tietämättä, muuta kuin antanut nimityksen, mutta tällaiset nimitykset ovat Svante Uusitalolle aivan aiheettomat, mikään ei todista häntä vastaan Suomesta. Tulkoon tässä sanotuksi yksi esimerkki, jonka alkujuuret on lähtösin Suomesta Jalasjärveltä, jonne hän on muuttanut juuri vähän ennemmin ennen kuin siirtyi tähän maahan. Jalasjärven sosialistinen työväenyhdistys ryhtyessään taloa rakentamaan oli lähettänyt myöskin Svante Uusitalolle avunpyyntökirjeen, jonka hän täällä kokouksessa sitte ilmotti ja pyysi, että jos saa ryhtyä keräämään avustusta siihen tarkoitukseen. Hänelle annettiin lupa yksilönä kerätä varoja, hän keräsi ja lähetti myöskin varat Jalasjärven työväenyhdistykselle ja siitä kun hän yksilönä toimi niin Timminsin osastolle tuli rahoista kiitos kirjelmä Jalasjärven työväenyhdistykseltä. Uskooko sitä kukaan keräyspyyntöä henkilölle joka on ollut lahtari Suomessa? Ja sitte hänen tänne maahan siirryttyä työväenyhdistys lähetti avunkeräyspyynnön työväentalon rakennusrahaston kartuttamiseksi? En usko löytyvän senlaista työväenyhdistystä Suomessa, joka lahtariin niin paljon voi luottaa, että ryhtyä sitten yhdessä työväen taloa rakentamaan, sen verikylvyn jälkeen, jonka läpi Suomen työväenluokka kulki 1918. Ottakoon tämän jokainen syyttäjä ja epäilijä huomioon, että ei enempi tästä asiasta tarvitse käyttää sanomalehden palstoja.

Vapaus-lehteen uutisia velvoitettiin jokainen osaston alaosasto lähettämään edes kerran kuukaudessa. Ehkä nyt alkaa tästä alkaen olla Timminsin uutisia vähän useammin kuin niitä on nykyään ollut jos jokainen alaosasto ja toimikunta vaan täyttää tehtävänsä ilman velttoutta tahi laiminlyöntiä.

Täältä kuuluisaksi tulleelta alueelta jóitakin numeroita, jonka edestä useat ovat saanut heittää henkensä näissä helvetillisissä onkaloissa, joissa työläinen on joutunut työskentelemään kaivaessaan näitä rikkauksia maan uumenista ja nostaen ne päivän valoon. Vuosien 1912 ja joulukuun 31 päivään 1922, on yksinomaan kolmesta tämän alueen suurimmasta kultakaivannosta käsittäen Hollinger, Mc-Intyre ja Dome kaivannot, nostettu $85,000,000 edestä kultaa ylös. Samalla ajalla jaettu voitto-osinkoina osakkeiden omistajille $26,000,000. Työläinen paljonko sinä olet tästä saanut voittona tämän 10 vuoden ajalla? Eikö nämä numerot puhu jo kirouksen kieltä sinun suustasi? Olemmehan me hyvästi palkattuja — saamme vielä syödä — ja pukeutua ryysyihin — Meidän ei sovi ryhtyä mitään tekemään, että työläisen olot tulisivat kaikkialla vähän siedettävämmäksi. Tässä edellä luetelluissa numeroissa ei puhuta sanallakaan siitä, kuinka monta työläistä on uhrannut henkensä tahi edes kuinka monta on tullut raajarikoksi tämän kymmenen vuoden ajalla, sitä ei sovi rinnastaa kullan kanssa samalla mittapuulla, sillä se vähentäisi kullan arvoa siksi, että se vuotaisi verta, puhdasta ihmisverta.

U. ja

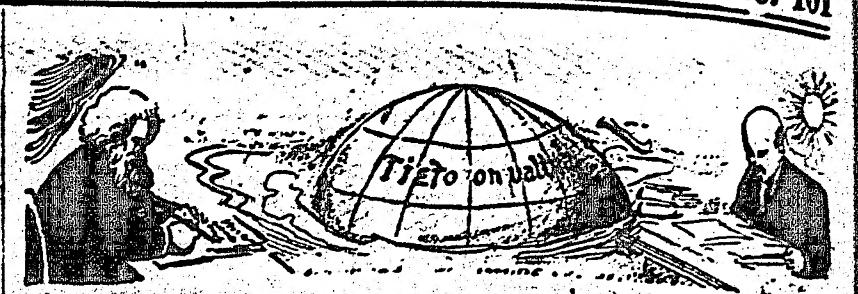

Evankeliumi

Jos silmäilee maailmankatsomusten vaihtelua historiassa, niin huomaa, että oppi luonnollisesta oikeudesta ei ole muuta kuin korkeasta mystiikasta vapautettu kristillisen spiritualismin toisinto. Evankeliumi selitti orjalle, että tällä oli samanlainen sielu kuin orjanomistajallakin ja että kaikki ihmiset samoin olivat yhdenvertaisia taivaallisen tuomioistuimen edessä. Tosiasiassa orja jäi orjaksi ja kuuliaisuus tuli hänen uskonnolliseksi velvollisuudekseen. Kristinopista orja löysi mystillisen ilmauksen omalle hämärälle vastalauseelleen alhaista asemaansa vastaan. Rinnan vastalauseen kanssa oli lohdutuskin. Kristinusko sanoi hänelle: «Sinulla on kuolematon sielu, vaikka oletkin kiljuvan aasin vertainen.» Tässä soi kapinan sävel. Siihen sama Kristinusko jatkoi: — «Vaikka sinä oletkin kiljuvan aasin kaltainen, odottaa sinun kuolematonta sieluasi ijankaikkinen autuus». Siinä kuului lohdutuksen ääni. Näitä kahta nuottia lauletaan historiallisessa kristillisyydessä eri lailla eri aikoina ja eri luokkien keskuudessa. Mutta yleensä kristinusko, kuten kaikki muutkin uskonnot, muodostui sorrettujen joukkojen omantunnon nukutuskeinoksi.

Sault Ste. Marien uutisia

Tutkijakomitean raportti. Tutkittavaksi oli tullut seuraavat henkilöt. Kalle Lundan, Tampereelta. Oli todistus Lapinniemen työväen ammattiosastolta. Kalle Johannes Koivunen, Raumalta, oli todistus, jonka hän oli ottanut erotessaan työstään 6 pnä tammik. 1918 mennäkseen punakaartiin ja samoin matkustuspassi vankileiriltä kotia. Leo Kauppinen, Kotkasta. Sanoi olleensa punakaartissa alusta loppuun asti ja hänellä oli myös valokuva siltä ajalta kuin oli ollut punakaartissa. Ylläoleville henkilöille annettiin väliaikainen toveriluotto siksi kunnes saadaan todistukset Suomesta.

Väinö Silfveri, Kiihkoinen, Jääränkylä. Ei ollut mitään todistuksia. Ilmari Turpeinen, Kivijärvi, ei ollut mitään todistuksia. Kokous suositteli näille kahdelle sellaista luottoa, että voivat käydä iltamaja agitatsionitilaisuuksissa niin kauan kuin heille saadaan todistukset.

Akseli Uusitalo, Isojoki, Vesijärvi, ei ollut mitään todistuksia, ollen vasta 18 vuoden vanha. Arvo Edvin Nurmi, Kuusankoskelta, oli vankileiritodistus Lahden vankileiriltä ja myöskin toiset toverit todistivat suullisesti, että mainittu henkilö on rehellinen luokkataistelija. Thure Paukkanen, Kuusankoskelta, oli täysinmaksettu jäsenkortti Metalliteollisuustyöntekijäin liitolta ja myöskin toiminut puheenjohtajana Kotkan v.- ja u:seura Riennossa, jonka todistaa Suomen Urheiluliiton kalenteri. Lilja Syväjärvi, Iso-

TOVERITTAREN SYYSRYNTAYS

Ylitse laajan Amerkan ja Canadan kiirii kilpailukutsu. Se kuuluu jokaiselle lehtemme asiamiehelle, tilaajalle ja lukijalle.

RYNTÄYS ALKAA SYYSKUUN 1 PÄIVÄ JA LOPPUU TÄSMÄLLEEN SYYSKUUN 30 PÄIVÄNÄ

RYNTÄYSJULISTUS!

TOVERITAR jokaiselle suomalaiselle työläisnaiselle! Se on syyskuun ryntäyshuutomme. Asiamiehet ja naiset: Toimikaa niin, että jokaisella paikkakunnalla järjestetty ryntäys alkaa heti alussa. Kaikki tilaukset otetaan huomioon kilpailussa uudet ja uudistukset. Seuratkaa kilpalun tuloksia Toverittaresta. Kaikki tilaukset pitää olla täällä viimeistään lokakuun 15 päivänä.

ASIAMIES-TOVERI: Mieti tarkoin työsi tärkeyttä ja toimi sen mukaan!

Katsokaa sarjaluokitteluamme Toverittaren elokuun 14 päivän numerosta.

LEHTEMME KANNATTAJA:

Mieti, montako tilausta sinä voit hankkia tässä ryntäyksessä. Tunne ympäristösi ja hyökkää ensimäisenä kilpailuareenalle. Tämä on luokkatietoisten työläisten mahtava syysryntäys lehtemme puolesta.

Kaikki liike on ehdottomasti tehtävä

VAPAUDEN KAUTTA.

VARSINAISET PALKINNOT:

I:NEN LUOKKA:		
1:nen palkinto—Valokuvauskone, postikorttikokoa	Arvo	$16.00
2:nen palkinto—Fountainkynä	„	7.00
3:mas palkinto—Fountainkynä	„	6.00
4:jäs palkinto—Fountainkynä	„	4.00
II:NEN LUOKKA:		
1:nen palkinto—Valokuvauskone, postikorttikokoa	Arvo	$16.00
2:nen palkinto—Fountainkynä	„	7.00
3:mas palkinto—Fountainkynä	„	5.00
4:jäs palkinto—Fountainkynä	„	4.00
5:des palkinto—Fountainkynä	„	3.50
III:MAS LUOKKA:		
1:nen palkinto—Valokuvauskone, postikorttikokoa	Arvo	$16.00
2:nen palkinto—Fountainkynä	„	6.00
3:mas palkinto—Fountainkynä	„	5.00
4:jäs palkinto—Fountainkynä	„	4.00
5:des palkinto—Fountainkynä	„	3.50
6:des palkinto—Kirja, Taidehistoria, korukansissa	„	2.50
IV:JÄS LUOKKA:		
1:nen palkinto—Valokuvauskone, postikorttikokoa	Arvo	$16.00
2:nen palkinto—Fountainkynä	„	6.00
3:mas palkinto—Fountainkynä	„	5.00
4:jäs palkinto—Kija «Sosialidemokratian vuosisata»	„	4.00
5:des palkinto—Fountainkynä	„	3.75
6:des palkinto—Fountainkynä	„	3.50
7:mäs palkinto—Fountainkynä	„	$3.00
8:sas palkinto—Kirjallisuutta valinnan mukaan	„	2.75
9:säs palkinto—Kirjallisuutta valinnan mukaan	„	2.50
10:nes palkinto—Kirja «Kristinuskon alkuperä»	„	2.00

Idän alueen, Keskipiirin Lännen ja Canadan

Asiamiesarmeijat liikkeelle!

Tämä on ensimäinen yhteinen voimainkoetus kesäloman jälkeen!

Palkinnot:

Remington Portable kirjotuskone on kunniapalkinto, jonka annamme suurimman pistemäärän saavuttaneelle. (Kunniapalkinnon saaja ei ole oikeutettu saamaan varsinaista palkintoa).

Luokkatervehdyksin

Toverittaren Levitysosasto.

---

joki, Vesijärvi, ei ollut mitään todistuksia, ollen vasta 18 vuoden vanha, Sigrid Hautala, Jurvasta, ollen vasta 20 vuoden vanha. Yllämainituille henkilöille annettiin täysi toveriluotto.

August Värjä, Kuusankoskelta, oli täysin maksettu jäsenkortti. Kokous suositteli hänelle väliaikaista toveriluottoa.

Todistuksia oli saapunut seuraaville henkilöille Suomesta: Lauri Laineelle, John Myllyselle ja Helmi Myllyselle, kaikki Pihtiputaan työväenyhdistykseltä. Kaikki yllä olevat henkilöt ovat olleet jäseninä mainitussa yhdistyksessä. Todistukset on allekirjottanut Vaasan l. i. vaalipiirin piiritoimikunta. Kokous suositteli täyttä toveriluottoa. Oscar Elo, Laitilasta, oli saanut itse todistukset Suomesta. Kokous suositteli hänelle myös täyttä toveriluottoa. O. B. U:n kannatusrenkaan tutkijakomitea oli lähettänyt myös edustajansa tutkijakomitean kokoukseen ottamaan selvää Saimi Vilppulan todistuksesta, jonka me aikoja sitten julkaisimme yhtenä Suomen valkaisijana. Todistukset luettua päästiin yksimielisyyteen siitä, että mainittua henkilöä ei voi mitenkään hyväksyä toveripiiriin ennenkuin hän on tehnyt sovituksen Suomen työläisten kanssa, joita vastaan hän on rikkonut.

Osaston kokousasioita. Elokuun 26 pnä yhtyi uusia jäseniä osastoon Arvo Nurmi, Hure Paukkanen, A. W. Wallsten ja jäsenkokelaaksi August Värjä.

Sanomalehti asiamieheksi valittiin S. Koskela ja annettiin $25 takaus. Samoin päätettiin kysyä John Nikkaselta että ottaako hän vastaan lehtiasiamies tointa ja jos hän suostuu niin annetaan myöskin hänelle $25 takaus.

Suomalaisen osuuskaupan puolivuosikokoukseen valittiin E. Kuusela ja Heikki Rouvinen edustamaan haalin osakkeita.

Luettiin Toverittaren kirjelmä, jossa kehotettiin alkamaan ryntäys Toverittaren levittämiseksi. Kirjelmä otettiin huomioon ja siirrettiin ompeluseuran kokoukselle. Luettiin K. O. piiritoimikunnalta tullut kirjelmä ja hyväksyttiin. Mutta päätettiin huomauttaa, että ei kukaan ole hakenut kursseille vaikka osasto olisi luovuttanut kaksi $25 stipenttiä.

«Savon sydämessä» esitetään syysk. 3 pnä. Kappale on huvinäytelmä kolmessa näytöksessä ja samalla kahdessa osassa, toinen kolme osaa. «Umpisolmu» ja «Asarias Pöllönen naimisissa» esitetään syyskuun 15 pnä. Kappale on kuuluisan hauska alusta loppuun ja jokainen ken haluaa kappaleen juonen saada selville niin tietysti tulee katsomaan miten Asarias ensin saa sen sydänkäpynsä ja sitten miten monimutkaista sen elämä on naimisissa. Ovirahakaan ei tee mitään kiusaa sillä se on mitättömän pieni, 25 senttiä etukäteen ja ovella 35c ensimäisessä osassa. Suomen Sosialistisen Työväenpuolueen hyväksi pidetään iltamat syyskuun 3 pnä osaston talolla. Ohjelmasta voi mainita puhe, näytöskappale «Hämäräseura» y. m. ja sitten pistetään jalalla koreasti vaikka aamuun astikka hyvällä soitolla. Muistakaapa niitä tovereita, jotka viruvat Suomen kosteissa vankilakomeroissa syyttöminä, valkoisen vallan uhreina ja se on meidän velvollisuus auttaa niitä tovereita, jotka siellä saavat syyttömästi kitua. Yhteinen sotahuutomme olkoon kaikki silloin haalille ja kukin uhraa pienen roponsa tämän tärkeän asian hyväksi. Ulos Suomen uljaat luokkataistelijat vankiloista hinnalla millä hyvänsä.

Hyvin ruma ja epäkäytännöllinen tapa on se, että suomalaiset palloruumien edustalla täyttävät katukäytävät. Kymmeniä miehiä yhdessä läjässä palloruumien edustalla kokoontuu väittelemään ja rähisemään kaikellaisista asioista ja jokainen kun huutaa sen minkä kurkku kestää niin arvaa minkälainen ulina siitä läjästä kuuluu. Tässä muutama päivä aikaa eräs toiskielinen nainen kulki ohitse toista puolta katua ja sanoi, että «onko nuo suomalaiset kaikki juovuksissa kun tuolla tavoin huutavat». Ja toinen huono puoli on se meidän suomalaisten sivistyksessä, että kun tuon paikan ohitse kulkee joku nainen, niin arvostellaan minkälaiset sääret kullakin on ja vieläpä huudellaankin usein naisille hyvin epämiellyttäviä sanoja. Mitä todella arvelette tuosta korkeasta sivistyksestä? Jos toinen kansallisuus menettelisi tuolla tavoin niin me olisimme valmiit sanomaan, että ne on kaikki raivohulluja, mutta kun olemme sivistyneitä ja itse teemme sitä niin se on kai meille oikeutettua ja kaunista vai mitä, häh? Mitä tulee asialliseen väittelyyn, niin siinä joukossa ei sitä kuule ollenkaan, kun kaikki huutaa minkä kerkiää, sekotetaan puurot ja vellit sekaisin ja haukutaan suorastaan toisia, se on kovin epäkäytännöllistä ja moraalitonta, josta nykypäivän luokkataistelijan jo täytyy luopua ja ruveta käsittelemään asioita selväpiirteisemmin eikä olla aina kysymyksessä minä tai sinä. Vaan ottaa asiat keskusteltavaksi historiallisten totuuksien valossa ja luoda varma konkreettinen pohja niille totuuksille, joitten puolesta kulloinkin lähtee väittelemään asioista. Vihdoin kuitenkin oikeus ja totuus pilkistää päivän valoon, mustattakoon sitä kuinka paljon tahansa ja voi raukkoja, jotka silloin seisovat toisella puolen aitaa.

Ontarion Leijona.

Eri paikkakunnilta

NOLALU, ONT.

Osaston kokouksessa elok. 26 p. käsiteltiin sitä tilannetta, joka Suomessa vallitsee ja päätettiin, kuten ennemmin jo olimme aikoneetkin, nyt heti lähettää $28.90 t. p. kom. kautta Suomen toverien puolustamiseksi ja agit. kom. tulee järjestämään lisävarojen hankinnan samaan tarkoitukseen. Valittiin kerääjä Creighton os. lähettämälle listalle, tullen varat J. Tammisen ja perheensä hyväksi, jotka äidin sairauden ja nyt jo kuoleman kautta ovat joutuneet ahdinkotilaan. Kerääjänä toimii Mrs. Saari.

Lapset rintamaan! Samassa kokouksessa päätettiin järjestää lapsista kokoonpantu asiamiesarmeija levittämään Vapautta ja Toveritarta ja voipa jokainen heidän kauttansa tilata myöskin Eteenpäin, Työmiestä, Toveria ja Punikkia. Lasten hankkimat tilaukset lähettää perille kirj.- ja lehtiasiamiehemme M. Murto. Toivomme, että väestö antaa kannatuksensa tälle lasten ensimäiselle yritykselle, siten innostamme heitä jo pienestä pitäen luokkansa pyrkimyksiin ja tulevaisuudessa saamme heistä tarmokkaita toimitsijoita riveihimme.

Niille, joille tämä kuuluu. Kun kaikista kehoituksista huolimatta, jotkut edesvastuuttomat hulikaanit yhä uudestaan ja uudestaan joukolla ovat pitäneet tapanaan saapua häiritsemään osaston järjestämiä iltamatilaisuuksia juovuspäissään meluten, **päätti osasto kokouksessaan 12 pnä elokuuta saattaa jonkun rähjääjän viranomaisten haltuun.** Niinpä sitten kun ei mistään näyttänyt olevan apua, annettiinkin kuuden rähjääjän nimet poliisin tietoon, josta kolme tavattiin ja tuomittiin sakkoihin ja varoitti heitä vastaista varten oikeuden tuomari välttämään joutumasta toistamiseen syytteeseen, uhaten raskaammalla tuomiolla. Mutta kuinkas kävikään taas kun vietimme iltamia elok. 25 p. illalla, oli siellä taas oikein uhalla juopot rähjäämässä, joukossa yksi jo edellämainituista sakoitetuista. Tämän johdosta päätettiin elok. 26 p. kokouksessa antaa kahden heittiön nimet poliisin tietoon ja koska toinen heistä on hiljan Suomesta tullut ja jolle me olemme antaneet toveriluoton ja hyväksyneet osastomme jäsenyyteen, eroitamme hänet puolueesta ja peruutamme toveriluottonsa.

Peruutus. Koska Aarne Pekoniemi on väärinkäyttänyt sitä toveriluottoa, jonka hänelle Nolalun s. osasto hiljattain julkisella ilmoituksella Vapauden palstoilla antoi ja koska hän on jäsenyytensä käyttänyt järjestövastaisesti, **peruutamme häneltä toveriluoton Canadan järjestyneitten työläisten keskuudessa ja eväämme hänen jäsenoikeutensa kaikissa W. P. osastoissa.**

Loppuhuomautuksena sanottakoon kaikille, jotka etsivät jotakin vikaa osastotoimitsijoissa, päästäkseen osastoa ahdistamaan, että Antti Asmund ja T. Niemi tekevät selvää rähjästelijäin rähjäämisestä ensi kokouksessa. Saapukaa silloin esittämään syytöksenne ja todistuksenne. Osasto ei armahda ketään vikapäätä. —K-v-ja.

*

Kirjottakaa vain yhdelle puolen paperia ja jos mahdollista mustalla musteella — please!

WANUP, ONT.

Osaston työkokouksessa, joka pidettiin t. k. 19 p. keskusteltiin ja päätettiin seuraavista asioista: luettiin t.p. komitealta saapunut kirjelmä, jossa selostettiin Suomen tovereiden asemaa ja avustuksen tarpeellisuutta. Päätettiin pitää iltamat heidän hyväksensä. Iltamat järjestää agitatsiooni toimikunta. Päätettiin myös lähettää osastostamme oppilas opintokursseille Sudburyyn jos vain ilmaantuu halullisia lähtijöitä. Yleensä mieliala kokouksessa oli virkeää ja toimintahaluista; päätimme myös, että kun kerran on saatu heinätyöt loppuun suoritettua, niin pidämme vielä oikein rennot kesäjuhlat, vaikka vähän myöhästyneinä, mutta tuumailimme, että näihin juhliin kerkiää hitaammatkin ja onkin mielestäni suuresta merkityksestä se, että annetaan vasta raskaitten kesätöitten päälle ihmisten riemuita. Ohjelmaa ei ole vielä tiedossani, mutta kaikesta valmistelusta päättäen se tulee olemaan runsas. Katsokaa tuonnempana ilmoitusta Vapaudessa ja sitten saapukaa tilaisuuteen virkistämään itseänne.

Kirjeenvaihtaja..

LONG LAKE, ONT.

Syyskuun 2 päivänä on markkinailtamat haalillamme. Siellä siis taas tavataan. — Se entinn.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA!

Menahga Health Homessa

Tohtori O. O. Jurva / Molemmilla yli 20 vuoden kokemus. Tohtori Ida M. Jurva.

Sähkö- ja postiosotteet: **MENAHGA HEALTH HOME, Menahga, Minn.**

SUDBURYN UUTISIA.

(Jatk. 4:llä sivulla.)

liraportti Suomessa vangittujen S. T. Puolueen toimimiesten Puolustus taistelun rahastamiseksi pidetyistä iltamista luettiin ja hyväksyttiin. Puhdas tulo iltamista oli 36 dollaria ja tätä summaa lisäsivät kokouksessa olleet henkilöt vapaaehtoisilla lahjotuksilla seitsemällä dollarilla, joten summa nousi kaikkiaan 43 dollariin. Luettiin äskettäin perustetun v- ja u:seuran säännöt ja hyväksyttiin sellaisenaan. Näytelmäseuran säänöt luvattiin tuoda seuraavaan kokoukseen hyväksyttäväksi. Luettiin piiritoimikunnan pöytäkirja t. k. 15 p. ja hyväksyttiin. Pöytäkirjassa velvotettiin osasto panemaan toimeen opettajakurssien lopettajaisiltaman, joka päätettiin pitää. Iltaman järjestäminen jätettiin agitatsionikomitean huoleksi. Toverittaren levityksen järjestäminen jätettiin ompeluseuralle. S. Järjestön tp. komitean kehotuksesta päätettiin pitää protestikokous Liberty haalilla syysk, 2 p., jossa kokouksessa protesteerataan Suomen hallituksen viimeisiä S. T. Puoluetta kohtaan kohdistamia vainotoimenpiteitä vastaan ja kerätään kolehti Suomen työläisten avustamiseksi. Protestikokouksen järjestäminen jätettiin agitatsionikomitean huoleksi. Creighton osaston lähettämä keräyslista J. Tammen hyväksi päätettiin ottaan huomioon ja kerääjäksi valittiin Olga Asiala. «Proletaarin Nyrkin» aputoimittajaksi valittiin Niilo Nurmi. Katsokaa tässä lehdessä olevasta ilmotuksesta lähemmin ja saapukaa miehissä, naisissa ja lapsissą juhlimaan tätä viimeistä tämänkesäistä ulkoilmajuhlaa.

Meille on käyty ilmottamassa, että Ville Pihljärta, jonka toveri Kokko pari viikkoa sitten voitti Torontossa toista tuntia kestäneen ankaran painiottelun jälkeen, on haastanut Kokon uudelleen otteluun sen takia, että hän selittää loukkaantuneensa ja niin ollen ei voinut otella loppuun saakka kaikkia kolmea ottelua. Mikäli tiedämme on Kokko suostunut ottamaan haasteen vastaan ja paini tietämämme mukaan tulee tapahtumaan Liberty haalilla ensi keskiviikko-iltana.

Naisille ja poikasille haluamme v.- ja u:seuran puolesta ilmottaa, että ensi maanantaina pidettävissä syysjuhlissa tulee miesten kolmiottelun lisäksi olemaan vielä 60 metrin juoksu naisille. Parhaille jaetaan kaksi sievää palkintoa. Pojille tullaan järjestämään perunajuoksu, josta jaetaan myöskin voittajille palkinnoita.

Toronton uutisia

Naisjaosto toimii roimat iltamat Suomen Työläisnaisen avustamiseksi. Ja toivotaan siihen runsasta osanottoa. Ohjelma on koitettu saada niin monipuoliseksi kuin mahdollista. Josta saa nauttia niin nuoret kuin vanhatkin. Koettakaa pikku esteistä huolimatta saapua tähän arvokkaaseen tilaisuuteen. Suomen työläisnainen on mahdollisesti ainoa lehti, johon valkoinen porvari ei vielä tätä kirjoitettaessa ole iskenyt kynsiään. Siis kaikki torontolaiset mukaan ensi lauantaina.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

Rahaa Suomen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima fountainkyniä Vapauden konttorissa.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post Money Ordereissa.

Ensiluokkainen räätäliliike, tekee uusia pukuja sekä prässää ja korjaa vanhoja. — Hisko Kauhanen, Box 524, Sudbury, Ont.

Star Bottling Works, Nurmen veljesten poppisappa suosittelee hyviksi tunnettuja virvotusjuomiaan, Poppia, Raittiusolutta ja Porteria. Chewing gumia, Chocolate y. m. Cändiä aina varastossa. Teemme myös huonekalujen y.m. tavaroiden muuttoa trokilla. Postiosote: Box 1028. Phone 946.

Suomalainen suutariniike. Otan tehdäkseni kaikkia sille alalle kuuluvaa työtä. Olen yksin liikkeen hoitajana. Käykääpä katsomassa ja tuokaa vanhat kengät mukananne. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 17 Johnson ave.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti-, sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson st., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 639 Simpson St., Fort William, Ont.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

J. N. Desmarais B. A.

LAKIMIES, ASIANAJAJA, NOTARIO
Konttori Laforest Block, Hochelaga pankin yläkerrassa.

Toronton uutisia

Hieroja Ida Kivistö ottaa vastaan potilaita 47 Widmer St. Toronto.

MATKAILIJAKOTI

EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa

Telefooni 582

Siistejä huoneita saatavana.

Suomalainen Ruokala

odottaa
Ruokavieraita
MRS, HOLM,
41 Widmer Street,
Toronto.

Sudburyn uutisia

Näytelmäseuran kokous pidetään tiistai iltana osaston haalilla. Alkaa täsmälleen kello kahdeksan. Jokaisen on saavuttava.

Huomattavat syysjuhlat viettää Sudburyn ja ympäristön työväki Työnpäivänä, syysk. 3 p. Ensin on kentällä päivällä viettetäviä juhlia varten varattu runsaasti ohjelmaa, jonka ohella eri v.- ja u:seurat tulevat mittelemään kuntoaan. Sitten illalla alkaen kello 8 esitetään omalla talolla se kuuluisa kansannäytelmä «Tukkijoella». Siinä on neljä pitkää näytöstä ja sisältää se lukemattomia lauluja. Kappale on kyllä pitkä, mutta nuorelle väelle jää siitä huolimatta vielä aikaa tanssille, jolla juhla tullaan päättämään. Ravintolaan leipovat emännät itse leivokset, joten suomalaiselle rakas kahvikin maistuu paremmalta sinä iltana. Vaikka syksyinen ilma tahtoo väkisinkin tuoda hämärän talviajan niin kokoonnumme vielä kerran juhlimaan ulkoilmassa ja näyttämään, että uudistunein voimin ja yhä innokkaampana aijomme käydä käsiksi luokkamme vapautustyöhön. Työnpäivänä tulee ehkä olemaan porvareilla jonkinlaisia nurkkajuhlia, mutta vain työläinen joka ei ole täysin rehellinen itseään ja luokkatovereitaan kohtaan voi jäädä meidän juhlistamme pois ja mennä niihin. Siis kaikin toverit yhtenäisn joukoin juhlimaan tätä syysjuhlaa Työnpäivänä.

Ovilppuja näytelmäkappaletta varten myyvät Nellie Pernu ja Aili Kannasto. Niitä saa myöskin Asialan ja Seppälän saunalta. Hinta etukäteen on 65c eturivien piletit ja 40 kaikki toiset.

Venetsialaiset tanssit pidetään ensimäisen kerran uudella haalilla ensi lauantai-iltana syysk. 1 p. Ja se **kohtalovalssi** tulee varmaankin yllättämään monta poikaa jos tyttöäkin. Ellette ole sellaista valssia ennen tanssinut niin nyt on tilaisuus siihenkin. Hyvä soitto ja kauniisti koristettu haali tulevat viehättämään jokaista. Sisäänpääsy vain 35c.

Tukkipoikain laulut ovat kajahdelleet haalillamme joka ilta koko viikon Työnpäivänä, eli ensi maanantaina esitettävän aina suurta mielenkiintoa herättäneen Tukkijoella nimisen näytelmän harjotuksien yhteydessä. Jo yksistään tukkipojkain laulut ovat sellaisia, että niitä kuuntelisi aina ja itse näytelmää katselee aina mitä suurimmalla nautinnolla.

Ensi maanantai-iltana kajahuttelevat tukkipojat seuralaisineen mahtavia säveleitään täydelle huoneelle niin että haalimme seinät raikuvat.

Kadoksissa olleen Roy Smith nimisen C. N. R:n konduktöörin ruumis löydettiin Georgian Baystä muutama päivä sitten. Smithin ilmotetaan lähteneen Point Au Barilista Key Harboriin pienellä moottoriveneellä eräänä päivänä viime viikolla. Alus oli nähtävästi kaatunut kovassa tuulessa ja Smith joutui veden armoille ja hukkui.

Radioasemaa laittaa Laurentide Air Service parhaillaan Nickle Range hotelliin, josta tullaan lähettämään radioteitse tietoja sekä äänen, että merkkien muodossa. Asemalta toivotaan voitavan menestyksellisesti lähettää tietoja kaikille Laurentide lentokoneyhtiön vastaan ottoasemille pohjosessa.

Halutaan tietää

Missä on entinen poortitalon pitäjä John Alatalo, kotoisin Torniosta, Oulun läänistä. Kahdeksan vuotta sitten asui jossain Amasa nimisessä paikassa Michiganissa. Jos huomaat tämän sanomalehdestä, niin ole hyvä ja annan pojalle osotteesi, sillä asia on tärkeä. **Kusti Mäki,** Box 225 Iroquois Falls, Ont., Canada.

Haluaisin tietää missä ovat veljeni Verner ja Jalmar Vainio, jotka viime kesäkuussa on tulleet tähän maahan. Kuulojeni mukaan niitten pitäisi olla Niagara Fallsin petä. Jos satut nämä rivit huomaavit eli joku heidän tuttavistaan, niin tekisi hyvin ja ilmoittaisi allaolevalla osotteella: **Mr. Henry Vainio,** Schreiber, Box 3, Ont., Can.

Haluan tietää missä oleilee matkatoverini Josua Rantala, kotoisin Vaasan läänistä, Vimpelin pitäjästä. Jos satut nämä rivit ruomaamaan eli joku hänen tuttavistaan, niin tekisi hyvin ja ilmoittaisi allaolevalla osotteella: **Mr. Josua Ahopelto,** Schreiber, Box 192, Ont., Canada.

Nestor Mäki eli Heinineva Kurikasta, ole hyvä ja muistappas väliämme täällä ollessasi, mitä pikemmin sitä parempi. **Kusti Viitasaari,** Box 548 Timmins, Ont.

F. M. Stafford, Limited, Sudbury

HUOM.! Halvennuskellari. HUOM.!

Erikoisia alennuksia nyt juuri.

Naisten talvitakkeja, leninkejä, sadetakkeja ja lasten pukuja. Olemme ostaneet kaiken tämän paikasta joka on ottanut liiaksi paljon varastoa talveksi, joten saimme ne halvalla ja myymme ne pois niin alhaisilla hinnoilla että olisi uskomatonta. Ei saa kangasta sillä hinnalla jolla nyt myymme valmiina. Tulkaapas katsomaan, niin saatte valita parhaat.

Ainoastaan 20 naisten Velouri takkia, joitakin näistä varustettu kauniilla karva kauluksella. Oikea hinta $25.00 ja enempi,
Nyt myymme $10.95

Ainoastaan 24 tyttösten takkia, myydään $4.50

Nättiä leninkejä pistää aina päälle joskus, myydään $1.98
Lasten pukuja 89c
Lasten pukuja 69c
Pumpuli leninkejä aikuisille 89c
Sadetakkeja kaikkea kokoa $4.98
Älkää unohtako kenkiä, miesten sekä naisten $2.98

Muistakaa että näitä ei ole kovinmonta. Siis rientäkää ajoissa.

Teitä mielihyvällä palvelee suomalaiset myyjättäret Lempi Johnson ja Hilda Jacobson.

F. M. Stafford, Ltd.

Kokousasioita. Viime sunnuntaina pidetyssä osaston työkokouksessa keskusteltiin ja päätettiin m.m. seuraavista asioista: Edellisen kokouksen pöytäkirja luettiin ja hyväksyttiin muutamilla pienillä lisäyksillä. Osaston jäseniksi hyväksyttiin seuraavat henkilöt: Fiina ja Heikki Piiparinen muuttok. Burrittin, Ont., os. ja Alma Aarnio ja V. Vihuri uusina jäseninä. Toveritar Aarnio agitatsionikomiteaan suosituksen perusteella ja V. Vihuri kokouksessa esitettyjen todisteiden perusteella. Suomen tovereitten avustusiltamakomitean esittämä ti-

(Jatkoa 3:lla sivulla.)

VAKUUTUSLIIKE

WILLIAM HALONEN
Henki-, Tapaturma- ja Palovakuutuksia
Konttoori ja osoite on sama kuin
J. JARVIS,
Asioimisto
Kauppakirjoja, Valtakirjoja, Lakiasioita.
Box 1181, Sudbury, Ont.
Telephone 1112.

Suomen konsulivirasto

MONTREALISSA

hoitaa kaikkia virastoon kuuluvia asioita, antaa passeja, vahvistaa nimikirjoituksia y. m. Osoite:
CONSULATE OF FINLAND
518 St. Catherine Street West
MONTREAL, P. Q.

Sudbury Collecting Agency

Tarmokkaat saatavien perijät perivät tilisaatavia, nootteja ja laskuja sekä Canadassa että ulkomailla.
ARTHUR LAUZON
P. O. Box 639, Stafford Block,
Sudbury, Ont.

Dr. L. A. JOHNSON

SUOMALAINEN
Hammaslääkäri
Torontossa.
1925 Queen St. East Kippendavie Ave. kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Gladstone 5918.

ERIKOISTA! ERIKOISTA!

"VALKOISET VERIKOIRAT"

4-näytöksinen murhenäytelmä. Kirj A. J. Johnson.

— ESITETÄÄN —

Timminsin W. P. osaston talolla

8 päivänä syyskuuta 1923

Alkaa klo 8 illalla. Sisäänpääsy 50c.

Kappaleessa kuvataan Neuvosto-Karjalassa kärsineiden toverien elämää, ja samalla myöskin Suomen varkohurttain pirullisia tekoja.

Ilmoitus.

Nyt olemme vapaita kun lammen laineet, soutelemme omaa purttamme.

Hilma Hendrikson, Timmins, Box 520, Ont.
Peter Hendrikson, Worthington, Box 39, Ont.

Protestikokous

Suomessa tapahtuneita työläisten vangitsemisia vastaan pidetään

Liberty Haalilla

SUDBURYSSA, SUNNUNTAI-ILTANA,
Syyskuun 2 päivänä.

Piiraisen ja Oksasen

Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat
57 Lang St. Cobalt, Ont., Can.

TILATKAA VAPAUS!

GEORGE M. MILLER

LAKIMIES, ASIANAJAJA, Y.M.
Burns—Silverman Block
Konttori Regent teatterin yläkerrassa.
Suomalainen tulkki konttorissa
Phone 186 P.O. Drawer 360
SUDBURY, ONT.

Suomalainen Ruokatavarakauppa International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.
Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:
INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. Port Arthur, Ont.

"Nyal" ruuansulatuslääke

Tämä on virkistävä ja vahvistava lääke.

Lääke on valmistettu kaikkia lievempiä ruuansulatuksen häiriöitä varten, jotka johtuvat liikarasituksesta, unettomuudesta, hermostuneisuudesta, ruokahalun puutteesta, jne. Meillä on nyt palveluksessamme suomalainen palvelija joka mielihyvällä palvelee teitä.

SUDBURY DRUG CO.
Cor. Elm & Lisgar St. Sudbury, Ontario.

"TAYLORS"

Pysähtykää meillä ja tehkää ostoksenne.

Erikoista

Vihreää kahvia 3 paunaa vain $1.00.

«TAYLORS» RUOKATAVARAKAUPPA

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA
7 Finland St. Phone 194

Dr. H. STITT

Hammaslääkäri.
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

Creighton Poikatalo

HUONEITA JA RUOKAA
päivittäin, viikottain ja aterioittain.
Osote: Box 91, Creighton, Ont.

ILMOITUS.

Otan tehtäväksi hiustyötä, kuten lettiä, rintaneuloja, kellonperiä y. m. Tehkää tilaukset osotteella: L. O. 85 Elm St., Timmins, Ont.
R. TOIVONEN,
Box 237, Timmins, Ont.

Kalle Poukaman SAUNA

Copper Cliffin tien varrella Sudburyssa. Avoinna joka lauantai. — Phone 457.

Kalaverkkoja

Tämä on sangen tuottava sijoitus

Ostakaa tänään niin säästätte rahaa.

20 jaardia, 4 t. silmillä, 4 jalkaa syvä, paluotetu, ainoastaan $3.25
20 jaard. 3½ t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettuja $3.50
20 jaard. 3 t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettu, ainoastaan $4.00
30 jaardia, 4 t. silmillä, 4 j. syvä paulotetu, ainoastaan $4.95
30 jaard. 3½ t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettu, ainoastaan $5.25
30 jaard. 3 t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettu, ainoastaan $6.00
30 jaard. 3 t. silmillä, 4 j. syvä, kohoilla ja painoilla ainoastaan $6.25
30 jaard. 3½ t. silmillä, 4 j. syvä, kohoilla ja painoilla, ainoastaan $5.50
30 jaard. 4 t. silmillä, 4 j. syvä, kohoilla ja painoilla, ainoastaan $5.15
kohoilla ja painoilla, ainoas-
50 jaard. 4 t. silmillä, 7 j. syvä,
taan $15.00
Siimalankaa 40 oz .... $1.25 kerä
Nuottalankaa .... $1.10 pauna

Ruotsin sahoja

Sandvickin kalan ja koukunkuvilla varustettuja.
Tavallinen hammas eli Rakerhammas.
$1.50 kappale.
Raameja näille sahoille $2.50 kappale.

Ruotsin kuokkia

Renkaan kanssa $2.00 kappale. Huomatkaa! Iso alennus hinnoissa.
Kysykää meidän hintoja veneistä ja onkimatarpeista.
Mitä vaan tarvitsette rautatavaraa, niin aina saatte parhaan

COCHRANE HARDWARE Limited

POHJOIS-ONTARION SUURIN RAUTAKAUPPA
SUDBURY ONTARIO.
J. E. Vick, suom. kauppamies.

St. Regis Bakeries

Timmins, Ont.

valmistaa korppuja, kuivaa leipää y. m. leipurin alalle kuuluvia tuotteita.

Tilauksia lähetetään myöskin ulos. Palvelus täsmällinen ja nopea.

St. Regis Bakeries
Box 477 Timmins, Ont.

Jos haluatte parasta saatavissa olevaa työtä, soittakaa **S. 302 eli N. 743.**

The Brilliant

Värjäys- ja puhdistusliike

230 Simpson St. Fort William
226½ Arthur St. Port Arthur
Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139
HAMMASLÄÄKÄRIT

T:rit Frank & Wood

Seuraajat T:ri E. A. Hillille.
59 Durham St.
Konttori Nova Scotia Pankin yläkerrassa.
X-Ray ja Kaasu.
Hammasten korjaus ja uusien laitto erikoisala.